

Трг од ћирилице: Свети Сава Законоправилом предао Србима кормило Цркве и државе

Бесједом Преосвећеног умировљеног Епископа захумско-херцеговачког др Атанасија Јевтића и др Зорице Никитовић на тему: “800 година бесједе Светог Саве о правој вјери – Законоправило Св. Саве”, синоћ је у порти цркве Светог Спаса на Топлој у Херцег Новом настављена јединствена манифестација на овим просторима Трг од ћирилице.

Скуп је благословио владика Атанасије који је дошао са Косова и Метохије и донио благослове свете српске земље. Своје излагање владика Атанасије који је урадио пренос Жичке беседе на савремени српски језик, почео је констатацијом да нажалост један дио стручне, научне и академске јавности није знао за Доментијаново сјајно дјело у којем је вјерно записано оно што је он као ученик пратећи свуда Светога Саву забиљежио. “Тако да је Жичка беседа Светог Саве о правој вери аутентичан текст епископске бесједе за оне који су рукополагани од њега у Жичи од Спасоводана до Недеље Светих

отаца 1221. године и зато је она тако важна.”

По његовим ријечима из онога што је Доментијан записао, као и млађи ученик Теодосије, види се јасно ко је био Свети Сава. Преосвећени је појаснио да је Свети Сава Жичку беседу о правој вери, припремио као исповједање вјере за епископе и свима подијелио, као и Законоправило (Крмчију), умножено у више примјерака да имају као руководство канонски зборник за управљање Црквом.

“Бог је постао човјек – богочовјек и у томе се састоји сво православље. Свети Сава је богослов, проповједник тога богочовјека и зато је његово богословље тако светоотачко, апостолско, православно”, рекао је, између осталог, умировљени Епископ захумско-херцеговачки г. Атанасије.

Законоправило или Номоканон или Крмчија (гр. номос – грађански закон, канон – црквено правило) је зборник грађанских и црквених прописа византијске државе, које је одабрао и превео Свети Сава почетком 13. вијека. Први је српски правни акт и писан је на разумљивом народном језику.

Ова најзначајнија црквено-канонска књига и најобимнији рукопис српске писане традиције, цјеловито је преведен 2019. године, која је година великог јубилеја, осам стољећа од успостављања Жичке архиепископије и самосталности Српске цркве. У руху савременог српског језика први комплетан превод Законоправила Светог Саве, појавио се у издању Митрополије дабробосанске и манастира Добрунска ријека. Најзаслужнији за овај превод су др Зорица Никитовић, ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци, братство манастира Добрунска ријека код Вишеграда и др Станка Стјепановић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Источном Сарајеву, чијим је подвигом оживљен древни српски језик, а преведеним текстом продужен живот овог изворника, самим тим и аутентично светосавско предање и православно учење.

Представљајући једну од најважнијих књига српске прошлости и садашњости, др Зорице Никитовић је казала да је ова књига давне 1219. године Србе увела у круг земаља хришћанске цивилизације: “Ријеч је о првом српском законнику. Прије 800 стољећа наш свесрпски и словенски светитељ Свети Сава, Србима је овом књигом предао кормило Цркве и државе, зато је она од стране Руса и названа Крмчија”, казала је др Зорица Никитовић појашњавајући да о значају и опсегу његовог подухвата најбоље говори чињеница да је током 13. стољећа тај законик постао опште обавезан за Руску цркву, Бугарску, као и многе друге цркве.

Сабране је поздравио и предсједник Херцег Новог Стеван Катић, који је посебну благодарност исказао Преосвећеном владици Атанасију и позвао своје суграђане да са пажњом до краја испрате све програме овогодишњег Трга ћирилице како би до краја одбранили и сачували оно што је најсветије, а то је вјера, традиција, ћирилично писмо и наш српски језик.

Иако најављени, монаси Серафим и Гаврило из манастира Добрун, нажалост нијесу учествовали у програму због немогућности да уђу у Црну Гору.

У наставку вечери у културно-умјетничком програму учествовао је КУД “Копаоник” из Лепосавића.

Весна Девић

mitropolija.com